

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології
Кафедра педагогічної та вікової психології

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

АРТ-ТЕХНІКИ АКТИВІЗАЦІЇ ВНУТРІШНІХ РЕСУРСІВ ЛЮДИНИ

підготовки магістр

галузь знань: 05 соціальні та поведінкові науки

спеціальність: 053 Психологія

освітньо-професійна програма: Психологія

Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента «**Арт-техніки активізації внутрішніх ресурсів людини**» для магістрів галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності: 053 Психологія, освітньо-професійної програми Психологія.

Розробники: Розмирська Юлія Анатоліївна, кандидат психологічних, доцент кафедри педагогічної та вікової психології

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Вірна Ж. П.

Силабус освітнього компонента затверджений на засіданні кафедри педагогічної та вікової психології протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:

проф. Гошовський Я. О.

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма		
Кількість годин 120 / кредитів – 4	Галузь знань 05 соціальні та поведінкові науки спеціальність 053 Психологія Освітньо-професійна програма: Психологія Освітній ступінь: магістр	нормативна
ІНДЗ: немає		Рік навчання: 2-й
		Семестр 4
		Лекції: 4
		Практичні, семінарські: 6
		Лабораторні заняття: -
		Консультації: 14
		Самостійна робота: 96 Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Розмирська Юлія Анатоліївна

Кандидат психологічних наук

Доцент кафедри педагогічної та вікової психології

+380963832031,

rozmyrska.yuliia@vnu.edu.ua,

Якщо здобувач освіти потребує консультацій, то час їх проведення узгоджується заздалегідь з викладачем.

III. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу

Програма освітнього компонента «Арт-техніки активізації внутрішніх ресурсів людини» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра за спеціальністю 053 психологія освітнього ступеня магістр та є вибірковою дисципліною.

Програма освітнього компонента спрямована на ознайомлення здобувачів освіти з новітніми психотерапевтичними технологіями, спрямованими на реабілітацію всіх груп населення, різні форми творчої діяльності, що мають психотерапевтичне та психопрофілактичне значення.

Привабливість цього курсу полягає в тому, що в результаті здобувачі освіти мають знати що арт-терапія виконує багато різних функцій:

- полегшує контакт з лікарем, психологом, психотерапевтом;
- дає розуміння і вихід неусвідомлених почуттів;
- сприяє діагностиці завдяки інтерпретації змісту і стилю творчості;
- як засіб спілкування терапевта з пацієнтом на символічному рівні;
- розвиває почуття прекрасного, художні здібності і внутрішній контроль;
- сприяє концентрації уваги на почуттях і їх сублімації.

В освітньому компоненті представлені методи та методики роботи з власною методологією та різноманітним інструментарієм, окреслено можливості і перспективи розвитку арт-терапевтичної практики.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Метою освітнього компоненту є вивчення прикладних технік застосування арт-терапії; засвоєння здобувачами освіти принципів надання психотерапевтичної допомоги, прийнятих у відповідному напрямі; набуття належної психотерапевтичної ерудиції; ознайомлення з терапевтичним потенціалом зображувального та театрального мистецтва.

Основними завданнями дисципліни є:

- вивчення практичних аспектів арт-терапії;
- диференціація діагностичних та корекційних можливостей терапії зображувальною та театральною діяльністю;
- дослідження перспектив та обмежень даного напрямку.

3. Результати навчання (компетентності)

загальні компетенції:	
ЗК1.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК2.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК4.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК7.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК8.	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК9	Здатність працювати в команді.
спеціальні компетенції:	
СК1.	Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
СК3.	Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
СК4.	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати,

	аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
СК5.	Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.
СК7.	Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
СК8.	СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).
СК10.	Здатність дотримуватися норм професійної етики.
СК11.	Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмовані результати навчання:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

4. Структура освітнього компонент

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	У тому числі					
		Лекц.	Практ.	Лаб.	Конс.	Сам. роб.	Форма контролю
Тема 1. «Теоретичні та прикладні аспекти вивчення курсу»	21	-	1	-	2	18	15 ДБ/РЗ
Тема 2. «Діагностичні та психотерапевтичні можливості арт-терапії»	24	1	1	-	3	19	15 ДС/Р
Тема 3. «Корекційно-розвивальна робота з дітьми через театралізовану діяльність»	24	1	1	-	3	19	15 ДС/Р
Тема 4. «Технологія розвиваючий рух»	25	1	1	-	3	20	15 Р
Тема 5. «Дієві фактори арт-терапії Г. Шоттенлоер»	26	1	2	-	3	20	30 Р
Індивідуальне завдання							10
Залік							100
Разом усього	120	4	6	-	14	96	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

V. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Усі заняття здобувач освіти відвідує згідного розкладу навчального процесу. У випадку, коли здобувач освіти має дозвіл на вільне відвідування, лекційний матеріал може опрацьовувати самостійно. Коли ж здобувач освіти

з певних об'єктивних причин не зміг бути присутнім на практичних заняттях, він може їх відпрацювати під час індивідуальних консультацій.

Політика щодо академічної доброчесності: усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із текстовими запозиченнями не більше 25%.

Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- дотримання принципів та положень Етичного кодексу психолога (<http://nsj.gov.ua/files/1448287570%D0%95%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B0.docx.pdf>)

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з Університету.

VI. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Загальна оцінка за освітній компонент «Арт-техніки активізації внутрішніх ресурсів людини» складається з балів, які отримує здобувач освіти за навчальну діяльність – підготовку та виступи на практичних заняттях, а також виконання індивідуального завдання.

Оскільки форма контролю передбачає залік, то для його зарахування сумують всі набрані протягом поточного навчання бали (додатково залік не здається). При відсутності здобувача освіти на заняттях з поважної причини, підтвердженої відповідним документом, умови зарахування заліку обговорюються на консультаціях.

VII. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано

60–66	Достатньо	Е	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VIII. ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

1. Поняття арт-терапії в психологічній науці.
2. Історія розвитку арт-технік.
3. Переваги арт-технік в порівнянні з вербальними формами психокорекційної роботи.
4. Основні фактори психотерапевтичного впливу в арт-терапії.
5. Особливості етапу формування психокорекційних відносин і початку творчої діяльності.
6. Особливості етапу зміцнення і розвитку психокорекційних відносин і продуктивної творчої діяльності.
7. Завершальний етап (термінація) в роботі з арт-техніками.
8. Обговорення з клієнтами цілей, характеру і умов роботи із застосуванням арт-технік.
9. Види індивідуальної психокорекційної роботи.
10. Особливості групових арт-технік.
11. Внутрішньогрупові комунікативні процеси і відносини в групі, яка працює з арт-техніками.
12. Етапи групової роботи із застосуванням арт-технік.
13. Форми групової роботи із застосуванням арт-технік.
14. Використання формалізованого бланку в арт-корекційній роботі.
15. Використання розгорнутого опису за схемою в груповій арт-корекційній роботі.
16. Хронограма групової роботи з арт-техніками.
17. Методи оцінки психокорекційного впливу арт-технік.
18. Арт-техніки в роботі з дітьми, що мають когнітивні, поведінкові та емоційні розлади.
19. Арт-техніки в роботі з дітьми, що мають фізичні вади.
20. Психоаналітичний підхід в арт-техніках.
21. Аналіз символіки в арт-техніках.
22. Особливості проведення вправ з кольорами.
23. Арт-техніки роботи з природними та синтетичними матеріалами.
24. Арт-терапевтична робота з тканиною.
25. Створення колажів у арт-терапевтичній роботі.
26. Арт-техніки у формуванні практичних навичок у пізнанні оточуючого світу.
27. Арт-техніки у пізнанні життєвої перспективи особистості.
28. Арт-техніки у психокорекційній роботі з конфліктами.

29. Арт-техніки у психокорекційній роботі з емоційною сферою особистості.
30. Використання театральних елементів в арт-техніках.
31. Використання арт-технік в практиці казкотерапії.

ІХ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Газолишин В. Арт-терапія: Мистецтво бачити. Херсон, 2007. 75 с.
2. Левченко Є. М., Полторак Л. Ю. Особливості розвитку арт-терапії як методу діяльності в період ХХ та ХХІ ст. / *Студентські наукові студії: молодіжний науковий журнал* 18(62) ЧНУ ім. Петра Могили, 2016. С. 48–50.
3. Полторак Л.Ю. Арт-терапія в соціальній роботі : навч. посібник. Херсон: ФОП Грінь Д. С., 2014. 152 с.
4. Сорока О. В. Арт-терапія: теорія і практика : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Тернопіль : Астон, 2014. 196 с.

Інтернет-ресурси

5. Василюк, Фурман, В. В., Цибулько, І. О., & Канюка, І. О. (2016). Психологічні арт-техніки. <https://core.ac.uk/download/pdf/78040671.pdf>
6. Поспелова, І. Д., & Поспелова, І. Д. (2018). Психокорекція ПТСР у учасників чи свідків бойових дій підліткового віку. <http://dspace.pdpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7798/1/Pospelova%20Iryna%20Donatasivna%202018.pdf>
7. Solarski, C., Gbanga, S., & Art, V. G. The Psychology of Lines, Shapes, and Volumes. <http://www.masterlist2000.com/teaching/MAGD220/documents/Gamasutra%20-%20The%20Aesthetics%20of%20Game%20Art%20and%20Game%20Design.pdf>
8. Heller, M. A., & Ballesteros, S. (Eds.). (2006). *Touch and blindness: Psychology and neuroscience*. Psychology Press. https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=afR5AgAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=art-techniques+in+psychology&ots=B2xV9zKkj4&sig=JBHCevMKPrN9SK6At1wXxQCzkUw&redir_esc=y#v=onepage&q=art-techniques%20in%20psychology&f=false
9. Ciapa, G. C. (2015). SELF-DEFENSE-PHYSICAL AND PSYCHOLOGICAL SUPPORT IN MILITARY MODERN CONFLICTS. In *International Scientific Conference "Strategies XXI"* (Vol. 3, p. 296). "Carol I" National Defence University. <https://www.proquest.com/openview/ab807054632b696c82b8491742a3f915/1?pq-origsite=gscholar&cbl=2026346>